

GRAMATYKA ANGIELSKA – wybrane podstawowe pojęcia

I. Zaimki osobowe w funkcji podmiotu → I, you, he, she, it, we, you, they

Zaimki osobowe (ja, ty, on, ona, ono, my, wy, oni/one) mogą zastępować w zdaniu **podmiot** (rzeczownik wykonujący czynność), tak aby się ciągle nie powtarzać 😊 np. Zamiast **Ania** możemy powiedzieć **ona**, zamiast **Tomek** możemy powiedzieć **on**, itd...

I	you	he	she	it	we	you	they
ja	ty	on	ona	ono	my	wy	oni/one

Podane słowa zastąp zaimkiem osobowym (I, you, he, she, it, we, you, they):

1. Tomek →
2. Kasia →
3. Tom and John →
4. My Parents →
5. My dog and I →
6. Kate and Jill →
7. My parents and I →
8. Tom's sisters →

Wpisz odpowiedni zaimek osobowy w funkcji podmiotu:

- I like **Tom**. is my best friend.
- This is my **sister**. likes dancing and swimming.
- Can you see **Tom and John**? are always late!
- **Kasia and Basia** are coming. are our new classmates.

II. Zaimki osobowe w funkcji dopełnienia → me, you, him, her, it, us, you, them

Zaimki w funkcji dopełnienia występują w zdaniu zawsze po czasowniku. **Zastępują one rzeczowniki we wszystkich przypadkach** (komu? czemu? kogo? co? czego? z kim/z czym? o kim o czym?) oprócz mianownika (kto?co?)

Np. Lubię Kasię. → Kogo lubię? Lubię ją – I like **her**.

zaimki osobowe w funkcji podmiotu	zaimki w formie dopełnienia	tłumaczenie
I (ja)	me	mnie
you (ty)	you	ciebie
he (on)	him	go
she (ona)	her	ją
it (ono)	it	to
we (my)	us	nas
you (wy)	you	was
they (oni/one)	them	ich

To jest przyjacielska Kasia 😊 Kasia lubi wszystkich. Przeczytaj zdania i uzupełnij je za pomocą odpowiednich zaimków osobowych w formie dopełnienia:

1. **I** am nice. Kate likes
2. **You** are great. Kate likes
3. **Bill** is great. Kate likes
4. **Mary** is great. Kate likes
5. **This** game is great. Kate likes
6. **We** are great. Kate likes
7. **You** are great. Kate likes
8. **My parents** are great. Kate likes

III. Przymiotniki dzierżawcze → my, your, his, her, its, our, your, their

Przymiotniki dzierżawcze służą do określenia własności – czyje coś jest (moje, twoje, jego...).

Przymiotniki dzierżawcze występują przed rzeczownikami. (This is my cat.)

zaimki osobowe w funkcji podmiotu	Przymiotniki dzierżawcze	tłumaczenie
I (ja)	my	mój, moja, moje
you (ty)	your	twój, twoja, twoje
he (on)	his	jego
she (ona)	her	jej
it (ono)	its	tego (onego)
we (my)	our	nasz, nasza, nasze
you (wy)	your	wasz, wasza, wasze
they (oni/one)	their	ich

Zastanów się i uzupełnij za pomocą przymiotników dzierżawczych:

1. **My parents** live in a huge house. → It's _____ house.
2. **Susan** has got a cute cat. → It's _____ cat.
3. **Tom and Ann** bought a car yesterday. → Now, it's _____ car.
4. I've got a beautiful garden. → It's _____ garden.
5. **We** all like English because _____ teacher is very clever and funny.
6. *Tom:* What's _____ favourite food, Betty?
Betty: _____ favourite food is pizza!

IV. Zaimki dzierżawcze → mine, yours, his, hers, ---, ours, yours, theirs

Podobnie jak przymiotniki dzierżawcze, **zaimki dzierżawcze służą do określenia własności** – czyje coś jest (moje, twoje, jego...). Jaka jest zatem różnica? Po przymiotniku dzierżawczym musi być rzeczownik (This is my cat. – To jest mój kot.) a **bezpośrednio po zaimku dzierżawczym nie może być rzeczownika** (This cat is mine. – Ten kot jest mój.)

zaimki osobowe w funkcji podmiotu	Zaimki dzierżawcze	tłumaczenie
I (ja)	mine	mój, moja, moje
you (ty)	yours	twój, twoja, twoje
he (on)	his	jego
she (ona)	hers	jej
it (ono)	----- (nie ma)	-----
we (my)	ours	nasz, nasza, nasze
you (wy)	yours	wasz, wasza, wasze
they (oni/one)	theirs	ich

Zastanów się i uzupełnij za pomocą zaimków dzierżawczych:

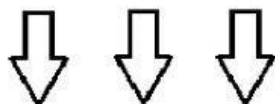
1. **My parents** live in a huge house. → This huge house is
2. **Susan** has got a cute cat. → This cute cat is
3. **Tom and Ann** bought a car yesterday. → Now, this nice car is
4. I've got a beautiful garden. → This beautiful garden isn't yours. It's

V. Czasownik "być" (to be) w czasie teraźniejszym → am, is, are

Czasownik TO BE jest ważny chociażby dlatego, że warto wiedzieć jak powiedzieć że **ktoś jakiś jest** (wysoki, niski, smutny, szczęśliwy itp.) lub kimś jest (bratem, siostrą, tatą, Polakiem, dziewczyną itp...) **albo nie jest** 😊

To jak wygląda czasownik TO BE zależne jest przez jaką „osobę” się go odmienia!

czasownik "to be"

am

is

are

Odmiana czasownika TO BE przez zaimki osobowe:

Singular – 1. poj	Plural – 1. mn
I AM – ja jestem	We ARE – my jesteśmy
You ARE – ty jesteś	You ARE – wy jesteście
He IS – on jest	They ARE – oni/one są
She IS – ona jest	
It IS – ono jest	

skrót
I AM – I'm
You ARE – you're
He IS – he's
She IS – she's
It IS – it's
We ARE – we're
You ARE – you're
They ARE – they're

Uzupełnij zdania odpowiednią formą czasownika TO BE (użyj pełnej formy) – wszystkie zdania są oznajmujące:

1. I very happy to see you.
2. She tall and slim.
3. We old friends.
4. William and Kate young and rich.
5. He a hardworking man.
6. Tom Kasia's husband.
7. We the champions, my friends!
8. You never alone.

VI. Czasownik być (to be) w czasie teraźniejszym i przeszłym → am, is, are / was, were

czasownik "to be"
w czasie teraźniejszym
PRESENT SIMPLE

↓ ↓ ↓
am is are

Singular – l. poj	Plural – l. mn
I am – ja jestem	we are – my jesteśmy
you are – ty jesteś	you are – wy jesteście
he is – on jest	they are – oni/one są
she is – ona jest	
it is – ono jest	

- ☒ podmiot + am/is/are+ reszta zdania
- ☒ podmiot + am not/isn't/aren't + reszta
- ☐ Am/Is/Are + podmiot + reszta

czasownik "to be"
w czasie przeszłym
PAST SIMPLE

↓ ↓
was were

Singular – l. poj	Plural – l. mn
I was – ja byłem/-am	we were – my byliśmy
you were – ty byłeś/-aś	you were – wy byliście
he was – on był	they were – oni/one byli
she was – ona była	
it was – ono było	

- ☒ podmiot + was/were+ reszta zdania
- ☒ podmiot + wasn't/weren't + reszta
- ☐ Was/Were + podmiot + reszta

Przetłumacz zdania a następnie dopisz do nich pytanie i przeczenie:

1. Ja jestem mądry (clever).

Twierdzenie:

Pytanie:

Przeczenie:

3. Ona była szczęśliwa (happy).

Twierdzenie:

Pytanie:

Przeczenie:

2. Ty byłeś smutny (sad).

Twierdzenie:

Pytanie:

Przeczenie:

4. My jesteśmy braćmi (brothers).

Twierdzenie:

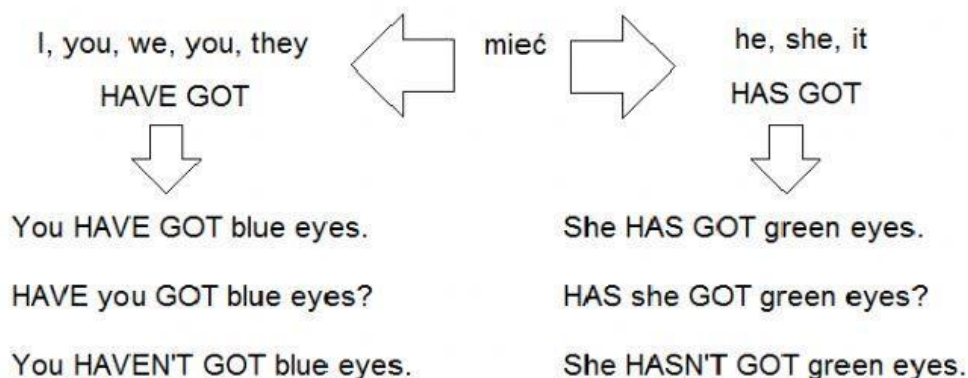
Pytanie:

Przeczenie:

VII. Czasownik „mieć” w czasie teraźniejszym → have got/has got

Czasownika „mieć” używamy aby powiedzieć, że coś do kogoś należy albo ktoś coś ma (jasne włosy, zielone oczy itp.)😊

Pamiętać trzeba, że w trzeciej osobie liczby pojedynczej (he, she, it) zamiast HAVE GOT używamy HAS GOT!

SKRÓTY:

HAVE - 'VE
HAVE NOT - HAVEN'T

HAS - 'S
HAS NOT - HASN'T

Uzupełnij za pomocą HAVE lub HAS:

1. she got green eyes?
2. you got a cat?
3. Marysia got a cat and two dogs.

4. Her cat got a short tail.
5. We got a big house.
6. you got a hamster? Yes, I !
7. she got a guinea pig? Yes, she !
8. Ala got a cat? Yes, she !

VIII. Czasownik „móc, umieć, potrafić” → can

Czasownika CAN używamy aby powiedzieć, że coś umiemy (lub nie umiemy) robić oraz mówiąc o pozwoleniu na zrobienie czegoś (np. czy mogę otworzyć okno?). Po czasowniku „can” zawsze występuje bezokolicznik.

CAN - móc, umieć, potrafić

You **CAN** dance.
CAN you dance?
 You **CAN'T** dance.

CAN'T - nie móc, nie umieć, nie potrafić

Can you dance?
 - Yes, I can :)
 - No, I can't :(

Napisz co te osoby potrafią a czego nie potrafią robić:

	swim	play football	fly	dance
1. Lin	√	X	X	√
2. Cindy	X	X	X	√
3. Oscar	√	√	X	X

1. Lin **can** swim and dance but she **can't** play football or fly.
2. Cindy
3. Oscar

IX. Liczba mnoga rzeczowników:

Liczba mnoga rzeczowników:

→ Większość rzeczowników przybiera w liczbie mnogiej końcówkę **-s**.

one chair → two chairs
 (jedno krzesło → dwa krzesła)

→ Do rzeczowników zakończonych na **-s, -ss, -sh, -ch, -x** oraz do niektórych zakończonych na **-o**, dodajemy końcówkę **-es**.

bus → buses

dress → dresses

potato → potatoes

→ W przypadku rzeczowników zakończonych na *-f* lub *-fe*, w liczbie mnogiej opuszczamy *-f* lub *-fe* i dodajemy końcówkę **-ves**.

wolf → wolves

→ W przypadku rzeczowników zakończonych *spółgłoską* oraz *-y*, w liczbie mnogiej opuszczamy *-y* i dodajemy końcówkę **-ies**.

baby → babies

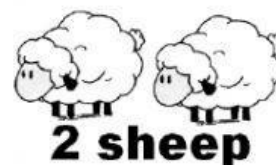
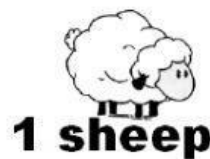
lady → ladies

→ UWAGA! Jeśli jednak rzeczownik zakończony jest *samogłoską* oraz *-y* to liczbę mnogą tworzymy dodając końcówkę **-s**.

boy → boys

WYJĄTKI! Niektóre rzeczowniki są **nieregularne** i nie poddają się wyżej opisanym zasadom

Liczba pojedyncza	Liczba mnoga
man (człowiek, mężczyzna)	men (ludzie, mężczyźni)
woman (kobieta)	women (kobiety)
child (dziecko)	children (dzieci)
fish (ryba)	fish (ryby)
mouse (mysz)	mice (myszy)
sheep (owca)	sheep (owce)
foot (stopa)	feet (stopy)
tooth (ząb)	teeth (zęby)
person (osoba)	people (ludzie)

Podaj liczbę mnogą następujących rzeczowników:

- boy –
- sheep –
- car –
- bus –
- watch –
- knife –
- wolf –
- lady –
- CD –
- leaf –
- fish –

X. ZAIMKI WSKAZUJĄCE → this, that, these, those

Zaimki wskazujące są używane, kiedy wskazujemy coś co jest blisko lub daleko.

THIS – jeśli coś w liczbie pojedynczej jest blisko (to, ten, ta) / this is – to jest

THAT – jeśli coś w liczbie pojedynczej jest daleko (tamto, tamten, tamta) / that is – tamto jest

THESE – jeśli coś w liczbie mnogiej jest blisko (te) / these are – to są

THOSE – jeśli coś w liczbie mnogiej jest daleko (tamte) / those are – tamto są

THIS is a cat -----> (to jest kot)

THAT is a cat -----> (tam jest kot)

THESE are cats -----> (to są koty)

THOSE are cats -----> (tam są koty)

Pomyśl i zaznacz A, B, C lub D:

1. is a guitar. ----->

A. this B. that C. these D. those

2. is a guitar. ----->

A. this B. that C. these D. those

3. is a camera. ----->

A. this B. that C. these D. those

4. is a camera. ----->

A. this B. that C. these D. those

5. are guitars. ----->

A. this B. that C. these D. those

6. are cameras. ----->

- A. this B. that C. these D. those

7. are guitars. ----->

- A. this B. that C. these D. those

8. is a handbag. ----->

- A. this B. that C. these D. those

9. is a handbag. ----->

- A. this B. that C. these D. those

10. are handbags. ----->

- A. this B. that C. these D. those

11. are handbags. ----->

- A. this B. that C. these D. those

